

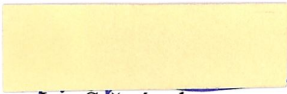
Posudek na magisterskou práci Vojtěcha Zavadila: Taxonomická a ekologická studie okruhu *Hieracium bifidum* Kit. ex Hornem. na území ČR.

Hodnocená DP (85 stran včetně příloh) obsahuje základní inventarizaci, co a kde z okruhu *Hieracium bifidum* (+ *H. wiesbaurianum*) v ČR roste, s důrazem na prozkoumání vnitro- a mezipopulační rozmanitosti morfologické, karyologické, izozymové a jiných charakteristik včetně vegetačních vazeb. Práce obdobného charakteru je determinována skutečností, že velmi dlouho se danou skupinou na území Čech nebo Moravy nikdo nezabýval. To při taxonomické složitosti jestřábníků znamená, že rozsah neznalostí je ve srovnání s jinými rostlinami obrovský (a že erudice školitele bude jistě důležitým faktorem).

Práci pokládám za zdařilou. Sběr dat – prozkoumat vše, co se dá dnes u nás najít, je asi v tomto případě nejlepší volba. Metodické přístupy byly vybrány korektně, způsob, jakým byly výsledky uchopeny a interpretovány se zdají být rovněž korektní. Výhrady mám k ± technické stránce zpracování závěrů, zejména kap. 5.6 Taxonomické závěry je málo přehledná a schází jí citelně obrazový doprovod. Tuto kapitolu by bývalo bylo asi vhodné koncipovat jako text článku určeného konkrétnímu okruhu čtenářů (konkrétnímu časopisu).

Pokud obhajoba proběhne uspokojivě, přikláním se k hodnocení stupněm 1 (výborně)

V Praze, 16. IX. 2007

Jan Stěpánek

Otázky a připomínky určené k projednání během obhajoby:

Taxonomické schizma u jestřábníků a pojetí druhu a vnitrodruhové variability. Možná jen kvůli svým chabým znalostem problematiky mám občas dojem, že rozdíly mezi oběma pojetími jsou jakoby umělé, vzniklé historicky ("zahnovské" pojetí se zrodilo v době, kdy byl módní určitý, během 20. postupně opuštěný způsob pojmání vnitrodruhové systematiky). Není převoditelnosti obou systémů na zábranu jen malé znalosti o velké části skupin jestřábníků? Nebo existují opravdu "objektivní" rozdíly, které kompatibilitu znemožňují?

V jedné z úvodních kapitol, na str. 10, hodnotíte zpracování skupiny v Kubátově Klíči, Dostálově Nové květeně a v Květeně ČR – proč diskutována kvalita zpracování dané skupiny jen v těchto třech vybraných flórových dílech, proč nediskutovány aspoň novější květeny a klíče sousedních zemí, proč tato diskuse je tady a ne až na konci práce?

Str. 54: *H. bifidum* ssp. *stenolepis* typ 3: "V izozymové analýze byly použity jen tři vzorky v rámci předběžných analýz. Zajímavý je vysoký stupeň homozygotnosti (4 z 5 lokusů) alel, příliš nekorespondující s představou o hybridogenním původu."

Zřejmě byla většina sledovaných lokusů homozygotních (s jedinou alelou). Jaký by byl tedy očekávaný výsledek v případě předpokládaného hybridogenního původu populace. Za jakých okolností by podobné izozymové výsledky nebyly v rozporu s takovým očekáváním a jakým způsobem by se dala taková hypotéza ověřovat?

Str. 69 – navržena nová kombinace *H. wiesbaurianum* subsp. *chartaceum*, jako basionym je uvedeno jméno odlišné od Čelakovského jména citovaného v Květeně ČR 7: 567. Jak je to

správně? Viděl jste originální Čelakovského materiál – mezi revidovanými herbářovými doklady (str. 41-46) jsem jej nenašel.

Ostatní připomínky:

- Kde je obr. 2?
- Poměrně častý je nesoulad mezi odkazy v textu a seznamem literatury, např. v seznamu literatury chybějí práce Gottschlich 1999, G, Pericin 1999, G. et al. 1999 (str. 11), v seznamu citovaných pramenů jsou "hromadně" citována obě hlavní Zahnova syntetická díla, pak je obtížné najít, co je např. Zahn 1935.
- Na str. 12-14 není jen popis subspecií, ale zřejmě všech vnitrodruhových taxonů uváděných z ČR.
- Str. 20: tabulka tvarů listové čepele pojednávaných druhů: tvar čepele je popisován prostřednictvím řady termínů, jejichž význam není jasný (jaký je např. rozdíl mezi "protáhle vejčitým" a "široce kopinatým" a "protáhlým"?)
- Str. 23, poslední odstavec: AAT je dimer, LAP monomer!
- Str. 41 – Rozšíření v ČR: tabulka s revid. herbářovými doklady je nepřehledná pro hojně nedostatky v řádkování, řazení lokalit je nějaké??
- Při budoucí přípravě částí práce ke zveřejnění je třeba prozkoumat některé podezřelé morfologické termíny (str. 9 – styl větvení květenství; str. 21: chlupy hvězdovité (vločkaté); str. 26: Habitus hvězdovitých chlupů - jaký je rozdíl mezi tvarem chlupů a jejich habitem?? "... mezi jednotlivými taxony jsou rozdíly ve tvaru a celkovém habitu hvězdovitých chlupů.");